

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 10 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2-50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 12.

V Ptuj, v nedeljo dne 25. marca 1917

XVIII. letnik

Ruskemu carju v slovo.

Pač ti si tišči farizej
— car-batjuška, poznamo te! —
ki se je oboroževal,
za ples krvi srce prodal
in — pel o zlatem miru je...
Zdaj teče kri —
batjuška, kje si?

Tvoj mir — Sibirija in smrt!
Svoboda tvoja — le gorje!
Rešitev tvoja pogubljenje,
za ljudstva vedno le trpljenje,
za vsako dušo le solze...
Zdaj jokaš ti —
batjuška, kje si?

Potisnit nam kozaški škorenj
na tilnik hotel si, tiran!
Bi si poveljnik divjih sil,
da bi domovje nam razbil,
želel zdrobiti našo plan...
Pa tvoja ni —
batjuška, kje si?

Pri nas prijatelj ti ni,
in ne doma, — nebesa sinja
zaprta sreče so tatu,
razbojniku nas vseh miru,
in celi svet te zdaj proklinja...
Krone več ni —
batjuška, kje si?

L. K.

Revolucija na Ruskem.

V velikanski „sveti Rusiji“ pričel se je krvavi dirindaj, ki ga strupeni naši nasprotniki pač niso imeli v svojem proračunu. Vnela se je namreč grozovita revolucija, ki še danes ni končana, marveč ki se z vsakim dnevom bolj razširja. Za nas in naše zaveznike je ta revolucija v vsakem oziru koristna in nam ne more prinesiti nobene škode. Kajti sovražnik, ki ima v svoji lastni deželi spor in boj, nam ne more biti nevaren.

Revolucija na Ruskem še ni končana in predružača z vsakim dnevom svoje lice. Zato se o njej danes tudi še ne more podati nobene konečne sodbe. Polna je nasprotij in polna presenečenja. V splošnem se pa opaža že sledeče poteze in vzroke ruske revolucije:

„Mirovni“ car Nikolaj se je pustil zapeljati od svojih angleških svetovalcev, da je pričel to svetovno vojno; cilj mu je bil, da ubije naš vpliv na Balkanu in zavzame Konstantinopol ter Dardanele. Misli je kot človek, ki nima lastne volje in enerģije, marveč ki živi zgolj od šepetanja farizejskih svetovalcev, da bo šlo to prav lahko. Zdaj v tretjem letu svetovne vojne pa je ruski car izpoznal, da njegove milijonske armade ne morejo premagati domovinsko navdušenje osrednjih velesil. Videl je, da je partija zanj izgubljena... Hekatombe mrličev, ki so jih povzročile Nikolajevi ofenzive, niso pomagale čez to dejstvo. Obenem pa je pričela

vladati v sirni Rusiji lakota, revolucijska nezadovoljnost je vzplamtela do neba, korupcija te propale ruske družbe je postajala vedno očitnejša, podjarmljeni narodi na Ruskem so se pričeli gibati, vse je kazalo na prekucijo, ki mora priti, ako se napetost vojnega položaja ne spremeni. Vsled tega je pričel car-batjuška Nikolaj in z njim ena ruskih strank razumevati, da so ruski vojaki le krvave žrtve angleškega imperijalizma. In car je bil morda v svojem srcu že nagnjen za sklepanje miru. To pa je ropoželne Angleže silno razburilo; vedeli so, da bi bila z odstopom Rusije partija i za nje izgubljena; in angleški poslanik na Ruskem je pričel hujskati nati-homa; pričel šuntati proti carju in njemu zvesti stranki. Danes se lahko reče, da so Angleži s svojim vplivom sedanjo rusko revolucijo povzročili. Na njih stran je stopila namreč stranka „konstitucionalnih demokratov“, imenovanih „kadeti“ s svojim načelnikom Miljukinom. Ta stranka je imela za sabo rusko „dumo“ (državni zbor). Napravila je revolucijo in res v prvem hipu zmagala. Ruska prestolnica Petersburg padla je v revolucijske roke, ministre se je zaprlo in nekatere pomorilo, carja se je prisililo, da odstopi in se odpove pravicam prestola tudi za njegovega sina, uresničilo se je neko novo vladno, ki je takoj dejala, da hoče vojno še odločneje in v še bolj poojstreni obliki peljati — in v angleški zbornici so že kričali ter vriskali od samega veselja. Pa so se grozovito zmotili! Razdvojile so se revolucijske čete. Nekaj mest in krajev se je izjavilo za novo vladno, nekaj za starega carja. Vojaštvo se je deloma revoluciji pridružilo, deloma je nanjo streljalo. Novo izvoljeni vladar se ne more odločiti, da bi vladno prevzel. Boji se nadaljujejo in postajajo vedno bolj podobni prvi meščanski vojni, — boju bogatina proti revežu, vojaka proti civilistu, liberalca proti konzervativcu, kmeta proti mestjanu, naroda proti narodu. Vsa Rusija je podobna peklen-skemu kotlju... Vedno jasneje pa se vidi, da se je razvila iz Angležem prijazne prekucije navadna socialna revolucija, ki hoče carizem pobiti, socializem uresničiti in vojno pod vsakim pogojem končati.

Tako stoji danes stvar, tak je danes položaj na Ruskem. Kakor že omenjeno, prinaša seveda vsak dan nova presenečenja. Zato nam je treba z mirno krvjo nadaljnjih dogodkov čakati. Opozarjamo na prvo poročilo o ruski revoluciji, ki smo ga zamogli že v zadnji številki „Štajerca“ objaviti. V naslednjem pa prinašamo, v kolikor nam dopušča prostor, važnejša poročila.

Prvo poročilo.

K.-B. Petersburg, 14. marca. Poročilo petersburške brzajavne agenture.

V Petersburgu je izbruhnila revolucija. Iz 12 članov dume sestavljen eksekutivni odbor je v posesti vse moči. Vsi ministri so vrženi v ječo. Garnizija glavnega mesta, 30.000 mož, se je pridružila revolucionarjem. Četr-

tek (sredo?), tretji dan revolucije, je bil red v glavnem mestu zopet napravljen. Poslanec Engelhardt je bil od odseka imenovan za poveljnika Petersburga.

(To poročilo smo prinesli že v zadnji številki. Op. ur.)

Strašni dnevi v Petersburgu.

K.-B. Berlin, 14. marca. „Lokalanzeiger“ piše: Na Švedsko so dospeli popodne prvi potniki iz Rusije, ki so bili pričé strašnih dni nemirov v Petersburgu. Ti opisujejo, kako je naraščalo razburjenje mas ter pravijo, da je bilo smatrati gibanje za odkrito revolucijo. Vzrok ni bila samo draginja, marveč je šlo za politične nemire, ki so bili v prvi vrsti naperjeni proti vojni. Policija skuša zvrniti razburjenje ljudstva na prodajalne kruha in mesa ter provzročiti sama napade na prodajalne živile.

Seja dume.

O drugi seji ruske dume poročajo, da je vodja kadetov Miljukow obsojal delovanje vlade, sploh povdarjajoč, da je zdaj bolj kakor kdaj potreben notranji mir, ker stoji Rusija pred odločilnim delom vojne. Dežela stremi po notranji organizaciji, a vlada, ki se boji za svojo eksistenco in vidi v tej organizaciji nevarnost zase. Preskrba živil je v primeri z lanskim letom velik neuspeh. Položaj je resen. Če bi nastala nevarnost, da bi vladna nezmožnost uničila sadove strašnih žrtev naroda, bi ljudstvo svojo usodo vzelo samo v roke. Povsod je nastala patrijotična vznemirljenost, ki bo naša rešitev. Če spozna dežela, da je s to vladno nemogoča zmaga, bo zmagala brez nje. Delavski poslanec Kerenski je rekel, da vladajo na Ruskem zdaj take razmere, kakor pred veliko revolucijo. Povsod desorganizacija in demoralizacija. Kerenski je končal: Vi hočete kot sad vojne Konstantinopol, toda anarhično delovanje vlade vstvarja druge rezultate. Po treh letih vojne je že čas, likvidirati te nedosežne vojne cilje. — Socijalist Skobelev je izjavil, da delavci v sedanjem času ne morejo molčati in bodo našli možnost, da uveljavijo svojo voljo.

Ruski car odstopil.

K.-B. London, 15. marca. (Reuter). V zbornici poslancev je minister zakladnice Bonar Law sporočil, da je car odstopil.

Veliki knez Mihael Aleksandrovič je poklican za regenta.

K.-B. Petersburg, 14. marca. Petersburška brzajavna agentura poroča:

Prebivalstvo Petersburga, ki je bilo ogorčeno zaradi popolne desorganizacije v transportu in preskrbi, je bilo že dolgo razburjeno in je godrnjalo proti vladi, ki ji je očitalo krivdo na vsem trpljenju, katero je zadelo.

Vlada, ki je pričakovala nemire, je storila obsežne korake, da vzdrži red. Med drugim je predpisala razpust državnega sveta in dume.

Duma pa je sklenila, da se carjevemu ukazu ne pokori in da nadaljuje svoje seje.